

บทที่ 7

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อสรุป

7.1.1 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการจากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนและจากเอกสารทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทางอุทกนิเวศวิทยา ธรณีวิทยา ข้อมูลทางก้นแหล่งน้ำ ตลอดจนสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเป็นแนวทางประกอบการศึกษาซึ่งพอกล่าวสรุปได้ดังนี้คือ

ก. การจำแนกดิน พบว่าดินส่วนใหญ่ในบริเวณหมู่บ้านหินซ้อนเป็นดินร่วนหินซ้อนซึ่งมีความเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ จึงได้แสดงรายละเอียดในภาคผนวก ก.

ข. ทางด้านธรณีวิทยา ของหมู่บ้านหินซ้อนนี้บริเวณที่เป็นภูเขาจะเป็นพวกหินปูนรุกรารูปรูปสองยุคคาร์บอนิเฟอรัสตอนปลายถึงเพอเมียน ส่วนบริเวณที่เป็นที่ราบหรือเนินเตี้ยๆ จะเป็นพวกหินมารลและรองรับด้วยหินปูนรุกรารูปรูป จึงรายละเอียดได้แสดงในภาคผนวก ก. และรูป 2 - 5 , 2 - 6 , 2 - 7

ค. สภาพทางดินเศรษฐกิจและสังคม อาชีพหลักของราษฎรในหมู่บ้านตัวอย่างหินซ้อนนี้ได้แก่การเกษตรกรรมคือการปลูกพืชไร่ ซึ่งสภาพการเพาะปลูกอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ทั้งนี้รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวจึงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทางด้านการศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ สภาพการถือครองที่ดินได้รับการจัดสรรที่ดินให้ถือครองครอบครัวละ 25 ไร่ โดยแบ่งเป็นที่ทำกิน 22 ไร่ และปลูกพืชผักสวนครัวไม้ยืนต้น 3 ไร่ ทางด้านการใช้แรงงานในการเกษตรยังอาศัยเครื่องมือเครื่องใช้แบบพื้นบ้านในการเก็บเกี่ยว แต่ในการเตรียมพื้นที่ในการเพาะปลูกนิยมจ้างรถแทรกเตอร์ในการเตรียมพื้นที่

ง. สภาพฝน ฤดูฝนในบริเวณหมู่บ้านตัวอย่างหินซ้อนนี้จะเริ่มในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณน้ำฝนตกเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1,239 มม.

จ. แหล่งน้ำผิวดิน บริเวณหมู่บ้านตัวอย่างหินซ้อนมีลำห้วยซบมวงไหลผ่านและมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านทางทิศตะวันออกห่างจากหมู่บ้านประมาณ 2.5 กิโลเมตร ซึ่งบริเวณห้วยซบมวงนี้ที่สามารถสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กได้ 4 แห่ง แต่ที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับ

ระบบสูบน้ำมีอยู่ 2 แห่ง คือแห่งที่ 1 และแห่งที่ 2 ทั้งได้แสดงในรูป. 4-3 ซึ่งจะสามารถเก็บกักน้ำได้ประมาณ 73,901 และ 188,680 ลบ.เมตร ตามลำดับ ทั้งรายละเอียดที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 4.2 และภาคผนวก ค.

ส่วนแม่น้ำป่าสักนั้นมีอัตราการไหลน้อยที่สุดวัดที่สถานีแก่งค้อย ในเดือนเมษายน เฉลี่ย 9.43 ลบ.เมตร/วินาทีซึ่งมีศักยภาพสามารถสูบน้ำมาใช้ในโครงการนี้ได้ ทั้งได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 4.2 และภาคผนวก ค.

ด. แหล่งน้ำใต้ดิน ประกอบกัยบ่อน้ำตื้นและบ่อน้ำบาดาลซึ่งจากการศึกษาพบว่าปริมาณน้ำของบ่อน้ำตื้นและน้ำบาดาลมีเพียงพอต่อการบริโภคในซอย แต่มีปริมาณไม่พอเพียงแก่การเกษตร ในด้านคุณภาพของน้ำมีความกระด้างสูงไม่เหมาะต่อการบริโภคโดยตรง

7.1.2 การกำหนดแผนการปลูกพืช ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้จัดทำแผนการปลูกพืชขึ้นเอง เพื่อใช้ในการศึกษาปริมาณการใช้น้ำของแต่ละเดือนและผลตอบแทนในกันต่างๆ โดยอาศัยข้อมูลการปลูกพืชที่ปลูกอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งในการกำหนดแผนการปลูกพืชครั้งนี้อาจจะไม่เหมาะสมที่จะให้ผลผลิตตอบแทนทางกานเศรษฐกิจได้สูงกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งถ้าหากได้มีการใช้นักวิชาการกำหนดแผนการปลูกพืช ผลประโยชน์ของโครงการท่องเที่ยวได้เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับเรื่องพื้นที่ที่ไร้เพาะปลูกตามแผนการปลูกพืช ผู้ศึกษาได้จัดแบ่งให้มีพื้นที่เพาะปลูกตามแผนการปลูกพืชทั้ง 4 แผนเท่าๆ กัน

7.1.3 แนวของท่อส่งน้ำ ในการศึกษาครั้งนี้ได้พยายามวางแนวท่อส่งน้ำให้มีผลกระทบบกปัญหาเรื่องที่ดินน้อยที่สุด ซึ่งจากข้อกำหนดดังกล่าวแนวของท่อส่งน้ำจึงไม่ประหยัดเท่าที่ควรจะเป็น

ในการศึกษาครั้งนี้ได้จัดทำแนวทางเลือกไว้ 4 แนวทางดังนี้คือ

แนวทางเมื่อเลือกที่ 1	เป็นการสูบน้ำจากแม่น้ำป่าสักขึ้นมาเก็บไว้ในอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่มีความจุประมาณ 188,680 ลบ.เมตร
แนวทางเมื่อเลือกที่ 2	เป็นการสูบน้ำจากแม่น้ำป่าสักขึ้นมาใช้โดยตรง
แนวทางเมื่อเลือกที่ 3	เป็นการสูบน้ำจากแม่น้ำป่าสักขึ้นมาใช้ร่วมกับอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่มีความจุประมาณ 188,680 ลบ.เมตร เมื่อปริมาณน้ำที่สูบน้ำเกินความต้องการก็จะปล่อยลงอ่างเก็บน้ำ

แนวทางเพื่อเลือกที่ 4 เป็นการสูบน้ำจากแม่น้ำป่าสักขึ้นมาเก็บไว้ใน
อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่มีความจุประมาณ 73,900 ม³

7.1.4 ในการประมาณราคาค่าลงทุนของโครงการนั้นเป็นการประมาณราคาเบื้องต้นเท่านั้น อีกทั้งแนวท่อและระยะของท่อส่งน้ำได้จากการอ่านจากแผนที่ 1:50,000 ดังนั้นราคาค่าลงทุนของโครงการจึงเป็นราคาประมาณขั้นต้นเท่านั้น ซึ่งในการประมาณราคาครั้งนี้ได้คิดบวกค่าที่คิดไม่ถึงเข้าไปอีก 10 % ของค่าลงทุนโครงการเข้าไปด้วย ส่วนในการคิดค่าดำเนินการ ซึ่งรายละเอียดในการประมาณราคาได้แสดงในหัวข้อ 6 - 3 , 6 - 4 และภาคผนวก ค .

7.1.5 ความเป็นไปได้ของโครงการ จากการศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจของแต่ละแนวทางเพื่อเลือกนั้น พอสรุปได้ว่า แต่ละแนวทางเพื่อเลือกให้อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อทุนมากกว่า 1 ทุกแนวทางเพื่อเลือก และแนวทางเพื่อเลือกที่ 1 ให้อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อทุนสูงกว่าแนวทางเพื่อเลือกอื่นคือเท่ากับ 1.33 และนอกจากนั้นแนวทางเพื่อเลือกที่ 1 ยังมีข้อดีกว่าแนวทางเพื่อเลือกอื่นในหลายๆ ด้าน

7.1.6 ผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อมที่ได้จากโครงการนี้มีดังนี้คือ

ผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ สมาชิกจะสามารถทำการเพาะปลูกโดยไม่
ต้องพึ่งธรรมชาติ มีการทำงานแบบรวมกลุ่ม รายได้และความเป็นอยู่จะดีขึ้น

ผลประโยชน์ที่ประเทศชาติจะได้รับ ใ้ภษาที่ทางอ้อมจากการขายผลผลิต
จะสามารถลดปัญหาการว่างงานลงได้ คุณภาพของผลผลิตจะดีขึ้นซึ่งเป็นผลดีต่อการขายให้แก่
ต่างประเทศ

7.2 ข้อเสนอแนะ

7.2.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ถ้าหากทางกรมประชาสงเคราะห์ต้องการให้มีโครงการนี้ขึ้นมาควรจะได้มีการจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำหรือมีระยะปลอดหนี้แน่นอน และมีการประกันราคาสินค้าทางเกษตรกรรมหรือจัดหาตลาดที่แน่นอนให้แก่สมาชิก ซึ่งจะทำให้โครงการนี้มีความเป็นไปได้สูง
เพิ่มขึ้นอีก

2. หากมีโครงการนี้เกิดขึ้นทางกรมประชาสงเคราะห์น่าจะพิจารณาถึงสมาชิกที่อยู่ใกล้เคียงและตามแนวท่อที่วางผ่านหรืออยู่ใกล้แม่น้ำมากกว่าเข้ามาเกี่ยวข้องกับควย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางสังคมและผลประโยชน์ที่จะได้รับจะเพิ่มสูงมากกว่านี้อีกมาก

3. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้การวางแนวท่อส่งน้ำพยายามให้กระทบกับเรื่องที่ดินน้อยที่สุด แต่ถ้ามักมีการจัดระบบแปลงที่ดินให้เหมาะกับระบบชลประทานแล้วโครงการนี้ก็จะเป็นไปไต่สูงและลดต้นทุนของโครงการไต่มาก

4. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในหลายด้าน เช่น ระยะเวลาในการศึกษา ความรู้ทางด้านการเกษตรของผู้ศึกษา ตลอดจนข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ดังนั้นการศึกษเพิ่มเติมโดยใช้นักวิชาการแขนงต่างๆ มาจัดวางระบบให้เหมาะสมมากกว่านี้

7.2.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อ

1. ในการศึกษาต่อจากการศึกษาครั้งนี้ควรที่จะศึกษาในด้านการจัดระบบชลประทานโดยมีการจัดแบ่งแปลงให้เหมาะสมกับระบบชลประทานซึ่งคาดว่าจะมีความเป็นไปได้มากกว่าการวางระบบในการวางระบบในการศึกษาครั้งนี้

2. ในการศึกษาต่อควรมีการปรับปรุงแก้ไขแผนการปลูกพืชเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ในการศึกษาต่อควรวางระบบเป็นแบบเกษตรกรรมสมบูรณ์แบบคือคึกให้มีการใช้พื้นที่บางส่วนในการปลูกศุควคัย

4. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัญหากระทบต่อสภาพแวดล้อมทางท้ายน้ำ

5. ควรคำนึงถึงค่าปริมาณน้ำที่ไหลต่ำสุดซึ่งสามารถที่จะควบคุมได้ถ้ามักมีการพัฒนาตามโครงการป่าสักทองบน